

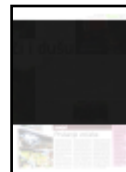
LIJEPA OKUĆNICA
ČINI KUĆU
LJEPŠOM

Vrt za o

Osjetljive biljke treba saditi u zavjetrini ili posaditi visoku živicu ili drvored, kao vjetrozaštitni pojas

Či i dušu

Bilo da ste sagradili novu kuću ili živite u staroj kući, obično oko nje želite imati lijep ukrasni vrt. Lijep, skladan ukrasni vrt, naime, umnogome pridonosi i ljepoti same kuće pa nije svejedno što ćemo u njemu posaditi i kako ćemo to izvesti.

Stoga trebamo sada, dok je još hladno, dobro razmisliti koje biljke saditi, gdje ćemo ih posaditi i sve pravovremeno pripremiti za sadnju kako bismo već u rano proljeće mogli početi uređivati svoj ukrasni vrt. Dakako, kako bismo bili sigurni da će naš ukrasni vrt biti skladan i zaista lijep, najbolje bi bilo za projektiranje vrta angažirati stručnjaka, vrtnog arhitekta, koji je znalac u odabiru bilja i njegovom komponiranju. Međutim, mnogi vlasnici kuća i vrtova nalaze zadovoljstvo upravo u tome da svoj vrt sami osmisle i urede, te da ga kasnije sami i održavaju. No, odakle početi

ako o vrtnoj arhitekturi baš ne znamo mnogo?

Prije svega, oni koji žele sami saditi bilje i urediti svoj ukrasni vrt trebali bi nabaviti bar neku dobru stručnu knjigu iz koje će naučiti prve korake o projektiranju i uređenju ukrasnog vrta. Pritom je osnovno poznavanje klime i podneblja gdje će biti vrt, te tla u koje će biljke biti posadene. Naime, neke ukrasne biljke uspijevaju samo u mediteranskom ili submediteranskom području, dok drugima više odgovara hladnija i vlažnija kontinentalna klima.

Struktura tla

Izbor bilja za toplije krajeve veći je nego bilja koje može dobro uspijevati u hladnijim zonama. Međutim, obično siromašnija tla često treba popravljati prije nego što u njih posadimo drveće, cvijeće ili ukrasno grmlje. Prvo trebamo ustanoviti kakve je strukture vaše tlo. Ako je ono

previše pjeskovito, tada bi mu prvo trebalo dodati glinaste zemlje pa ga tek nakon toga gnojiti kompostom, stajnjakom ili nekim drugim organskim gnojivom. Naime, pjeskovita tla slabo zadržavaju vodu te ih treba često natapati, a kako u mediteranskom području vode obično nema dovoljno, to postaje problem u održavanju vrta na takvom zemljištu. Na takvom tlu problem je i gnojidba, jer se i gnojiva - i organska i mineralna, brzo zajedno s vodom ispiru iz tla. I upravo stoga ovakvo tlo moramo nastojati popraviti, odnosno pomiješati ga s teškom-glinastom zemljom koja će vezati čestice pijeska pa će tlo postati mrvičasto. Takvo će tlo tada bolje zadržavati vlagu, ali u svojim sitnim šuplinama, mikroporama, zadržavati i dovoljno zraka kako bi i korijen mogao disati.

Ako se pak radi o teškom, zbijenom, glinastom tlu, treba mu dodati pijeska, ali riječnog ili morskog, koji je prethodno is-

pran kako ne bi sadržavao previše soli. No ponekad ni to nije dovoljno. Kako većina ukrasnog drveća, grmlja i cvijeća voli neutralnu reakciju tla, morali bismo znati kakvo je naše tlo. Stoga bi trebalo dati zemlju na analizu pa ako ona pokaže da nam je tlo previše kiselo, treba ga kalcificirati, odnosno dodati mu nešto mljevenog vapnenca ili vapna, a ako je previše alkalno, treba mu dodati kiseli treset, neko od mineralnih gnojiva kiselije reakcije ili ga nekim drugim metodama nastojati popraviti. Tek nakon takvog popravka tla može se ono pognojiti i pripremiti za sadnju.

Suha ili vlažna klima

Sve biljke, pa tako i one ukrasne, najbolje rastu na tlu koje je bogato humusom. Stoga je tlo u koje ćemo saditi naše ukrasne bilje neophodno gnojiti s dosta

dobro odstajalog stajskog gnoja ili većom količinom kvalitetnog komposta. Pritom se ne moramo bojati da ćemo komposta možda metnuti previše. Na mršava tla stavljamo što više komposta.

Kad smo tako priredili tlo, možemo početi projektirati naš ukrasni vrt. Pritom treba dobro uskladiti svoje želje i mogućnosti. Želimo li npr. u ukrasni vrt posaditi rododendron - koji je zaista prekrasan - nećemo to moći učiniti ili ćemo s njim stalno imati problema. Naime, rododendron potječe iz krajeva gdje je zrak gotovo neprestano vlažan pa bi u suhoj klimi i uz najveću njegu on jedva zivotario. Isto tako, i poneke tropske biljke prekrasnih cvjetova kod nas se zbog suhe klime ne mogu održati. A kad ste na svoju listu bilja koje bi željeli saditi stavili biljke kojima provjereno odgovara suha klima, trebamo dobro pogledati gdje ćete ga posaditi. M.BLAŽEVIĆ, dipl.ing.agr.

Sunce ili polusjena

Naime, neke biljke vole sunce, a neke polusjenu, dok pojedine uspijevaju i u dubokoj sjeni drveća ili kuće. Želite li npr. pod drvećem, osobito onim guste krošnje, urediti travnjak, to će vam teško poći za rukom. Bolje je za tu namjenu umjesto trave izabrati neku drugu biljku koja dobro pokriva tlo i čini ga lijepim i zelenim, kao što je npr. zimzelena vinka, koja uz to još u rano proljeće cvate lijepim plavim cvjetovima. U obzir u tom slučaju može doći i hiperikum, koji također vrlo brzo pokriva tlo, a ima prilično krupne žute cvjetove pa je i zbog toga vrlo dekorativan. Pri projektiranju vrta važno je znati i iz kojeg pravca pušu jaki vjetrovi, pa osjetljive biljke saditi u zavjetrini ili posaditi visoku živicu ili drvored kao vjetrozaštitni pojas. Nadalje, treba znati koje će biljke narasti više, a koje će biti niže kako ne bi jedna drugu zasjenile.

Projektiranje vrta

Za projektiranje ukrasnog vrta trebamo imati i ponešto umjetničkog duha, jer usklađivanje boja i oblika pojedinih biljaka od presudne je važnosti. Naime, samo skladan, ne pretrpan vrt s pomno odabranim biljem, u koji će se dobro uklapati i vrtno stazice, sjenice-nadstrešnice, klupe, zidići i sva druga infrastruktura i elementi - bit će lijep oku i ugodan za boravak. Samo takav vrt bit će vrt za dušu, vrt u kojem će se njegov vlasnik moći odmarati i njime se ponositi.